

دانشکده توانبخشی
طرح درس ترمی

عنوان درس:	مخاطبان:	تعداد واحد(یا سهم استاد از واحد):
مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان	دانشجویان کارشناسی گفتاردرمانی	۲ واحد
زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی):	زمان پاسخگویی به سوالات فراگیر:	
چهارشنبه (هر هفته) ساعت ۱۴ - ۱۶ نیمسال اول ۴۰۳-۴۰۴	دوشنبه - ساعت ۸ - ۱۰	
پیش نیاز: ندارد	مدرس: دکتر امیر شیانی	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با آسیب شناسی گفتار و زبان بر مبنای مفاهیم اساسی برقراری ارتباط و مهارتهای ارتباطی کلامی

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- شناخت تعاریف اجزای ارتباطی و انواع راههای برقراری ارتباط
- ۲- شناخت تعاریف و مفاهیم شناخت، زبان و گفتار
- ۳- شناخت و یادگیری سطوح زبانی
- ۴- شناخت و یادگیری مراحل متوالی زیرمجموعه‌ی تولید گفتار با اندامهای تولیدکننده آن
- ۵- آشنایی کلی با مفاهیم اولیه آناتومی و فیزیولوژی درک و بیان زبانی
- ۶- شناخت و یادگیری انواع حس‌های دخیل در درک و بیان گفتار و نقش آنها
- ۷- شناخت انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار و زبان را همراه با اتیولوژی آنها
- ۸- آشنایی با خدمات تیمی در ارائه خدمات گفتاردرمانی
- ۹- شناخت هویت حرفه ای آسیب شناسی گفتار و زبان
- ۱۰- شناخت مهارتها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان
- ۱۱- آشنایی با جایگاه آسیب شناسی گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

۱- هدف کلی جلسه اول:

دانشجو تعاریف اجزای ارتباطی و انواع راههای برقراری ارتباط را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- تعاریف ارتباط را بشناسد
- راههای ارتباط غیر کلامی را یاد بگیرد
- راههای ارتباط کلامی را یاد بگیرد
- اجزای ارتباط کلامی و غیر کلامی را بداند

۲- هدف کلی جلسه دوم:

دانشجو تعاریف و مفاهیم شناخت، زبان و گفتار را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- مفاهیم و تعاریف گفتار و جایگاه آن در فرایند ارتباط را یاد بگیرد
- با مفاهیم سیستم زبانی و نقش آن در ارتباط آشنا شود
- تعاریف شناخت و اثرات آن در نظام ارتباطی را بشناسد
- با ارتباط گفتار و زبان و ساخت آشنا شود

۳- هدف کلی جلسه سوم:

دانشجو سطوح زبانی را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- نقش و سطح معنایی زبان را یاد بگیرد
- نقش و سطح ساختاری زبانی را بشناسد
- با نقش و سطح کاربردی زبان آشنا شود

۴- هدف کلی جلسه چهارم:

دانشجو مراحل متوالی زیرمجموعه‌ی تولید گفتار با اندامهای تولیدکننده آن را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با نقش سیستم تنفسی برای گفتار آشنا شود
- نحوه تولید صدا در حنجره و تشدید اصوات در حفره دهانی و بینی را بداند
- چگونگی تلفظ حروف و کلمات را بشناسد
- با جریان روانی کلامی آشنا بشود

۵- هدف کلی جلسه پنجم:

دانشجو به صورت مقدماتی و در حد نیاز این درس آناتومی و فیزیولوژی درک و بیان زبانی را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با آناتومی و فیزیولوژی اندامهای درکی و بیانی زبان آشنا شود
- نوروآناتومی زیرساخت های درکی و بیانی زبانی را بشناسد
- با نورو فیزیولوژی دستگاه زبانی درکی و بیانی آشنا شود
- فرایند زبان درکی و بیانی را یاد بگیرد

۶- هدف کلی جلسه ششم:

دانشجو انواع حس های دخیل در درک و بیان گفتار و نقش آنها را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- نقش حس شنوایی را در فرایند درک و تولید گفتار یاد بگیرد
- با حواس دهانی دخیل در درک و تولید گفتار آشنا شود
- حس ادراک فضا شناختی دهانی را در ارتباط با جایگاه تلفظ حروف و آواها بشناسد

۷- هدف کلی جلسه هفتم:

دانشجو انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار و زبان را همراه با اتیولوژی آنها یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- تفاوت بیماریها و اختلالات را یاد بگیرد
- انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار را با علت شناسی آنها بشناسد
- انواع اختلالات رشدی و اکتسابی زبانی را با علت شناسی آنها بشناسد

۸- هدف کلی جلسه هشتم:

آزمون میان ترم

۹- هدف کلی جلسه نهم:

دانشجو تیم توانبخشی و تخصص های مرتبط با ارزیابی و درمان اختلالات گفتار و زبان را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با انواع تیم های تخصصی که آسیب شناس گفتار و زبان در آن نقش دارند آشنا بشود
- جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان را در هر یک از تیم های تخصصی بشناسد
- با نقش و جایگاه سایر اعضای هر یک از تیم های تخصصی آشنا شود

۱۰- هدف کلی جلسه دهم:

دانشجو هویت حرفه ای یک آسیب شناس گفتار و زبان را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با چگونگی پیدایش رشته گفتاردرمانی و تاریخچه آن در ایران و جهان آشنا شود
- وضعیت امروزی حرفه گفتاردرمانی را در داخل و خارج کشور بداند
- شرایط و امکانات لازم برای کار و فعالیت حرفه‌ی گفتاردرمانی را بشناسد

۱۱- هدف کلی جلسه یازدهم:

دانشجو مهارت‌ها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان را در غربالگری و پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات کلامی یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- برخی از انواع برنامه های جامع غربالگری (که مهارتهای گفتار و زبان قسمتی از آنها را تشکیل می دهند) را بشناسد
- با برنامه های غربالگری که منحصر به حیطه گفتاردرمانی هستند آشنا شود
- اهمیت دانش و مهارت یک آسیب شناس گفتار و زبان در نحوه پیشگیری از اختلالات مرتبط را یاد بگیرد

۱۲- هدف کلی جلسه دوازدهم:

دانشجو مهارت‌ها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان را در تشخیص و درمان اختلالات کلامی یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با نقش آسیب شناس گفتار و زبان در کمک به پزشکان در تشخیص برخی بیماریها آشنا شود
- مهارتهای یک آسیب شناس گفتار و زبان را در تشخیص اختلالات گفتار و زبان یاد بگیرد
- پروسه درمان و توانبخشی اختلالات گفتار و زبان را بشناسد

۱۳- هدف کلی جلسه سیزدهم:

دانشجو با جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور و مراکز اشتغال مربوطه آشنا شود

در پایان دانشجو قادر باشد

- جایگاه گفتاردرمانی را در نظام خدمات بهداشتی درمانی بداند و با استقلال حرفه‌ای این حرفه آشنا شود
- با مراکز خصوصی برای اشتغال آسیب شناسان گفتار و زبان آشنا شود
- با مراکز خصوصی برای اشتغال آسیب شناسان گفتار و زبان آشنا شود
- با موانع و محدودیتهای موجود در زمینه اشتغال این حرفه آشنا و نحوه رویارویی با آنها را بیاموزد

۱۴- هدف کلی جلسه چهاردهم:

- آزمون پایان ترم

منابع درسی:

- در آمدی بر آسیب شناسی زبان، مترجمین زهرا سلیمانی و نوشین ایب. تهران: دانه، آخرین چاپ
- باشنایی کاربردی با اختلالات گفتار و زبان به همراه لوح فشرده ویژه پزشکان، تیم توانبخشی، خانواده ها و آموزگاران. تهران: پایگاه فرهنگ. آخرین چاپ.
- Plante E., & Beeson P. Communication and communication disorders: a clinical introduction. Pearson education; 2012

روش تدریس: به صورت ترکیبی (۸۰ درصد حضوری و ۲۰ درصد مجازی) - سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: نرم افزار پاورپوینت - فیلم آموزشی - صداگذاری براسلایدها در قسمت آموزش مجازی

سنجش و ارزشیابی

ارزشیابی	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
مشارکت فعال	پرسش-پاسخ	۱۵ درصد	در طول ترم	در حین جلسات
تکلیف کلاسی	گزارش کتبی	۱۵ درصد	۱۴۰۳/۰۹/۲۲	در طول ترم
آزمون میان ترم	آزمون تستی	۳۰ درصد	۱۴۰۳/۰۹/۱۵	۱۶-۱۴
آزمون پایان ترم	آزمون تستی	۴۰ درصد	۱۴۰۲/۱۱/۱۹	۱۲:۳۰ - ۱۰:۳۰

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- ✓ حضور منظم و مشارکت فعال دانشجو در جلسات درسی
- ✓ شرکت در بحث های گروهی
- ✓ به اشتراک گذاشتن نظرات و دیدگاههای خود با دیگران
- ✓ احترام به نظرات دیگران
- ✓ نقد فعالانه و منطقی سایر دیدگاهها

جدول زمانبندی برگزاری جلسات

حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۷/۲۶	جلسه ۱
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۰۳	جلسه ۲
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۱۰	جلسه ۳
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۱۷	جلسه ۴
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۲۴	جلسه ۵
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۰۱	جلسه ۶
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۰۸	جلسه ۷
آزمون میان ترم - حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۱۵	جلسه ۸
مجازی	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۲۲	جلسه ۹
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۲۹	جلسه ۱۰
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۰/۰۶	جلسه ۱۱
حضوری	ساعت ۱۴ - ۱۶	چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۰/۱۳	جلسه ۱۲
آزمون پایان ترم - حضوری	ساعت ۱۰:۳۰ - ۱۲:۳۰	دوشنبه ۱۴۰۳/۱۰/۲۴	جلسه ۱۳

جدول بلوپرینت

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سوالات	تعداد سوالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه شناختی	حیطه مهارتی	حیطه نگرشی
۱	شناخت تعاریف اجزای ارتباطی و انواع راههای برقراری ارتباط	۲	۵/۹	۲	۲		
۲	۲- شناخت تعاریف و مفاهیم شناخت، زبان و گفتار	۴	۱۱/۷۶	۴	۴		
۳	۳- شناخت و یادگیری سطوح زبانی	۲	۵/۹	۲	۲		
۴	۴- شناخت و یادگیری مراحل متوالی زیرمجموعه‌ی تولید گفتار با اندامهای تولیدکننده آن	۴	۱۱/۷۶	۳	۲	۱	
۵	۵- آشنایی کلی با مفاهیم اولیه آناتومی و فیزیولوژی درک و بیان زبانی	۴	۱۱/۷۶	۳	۳		
۶	۶- شناخت و یادگیری انواع حس‌های دخیل در درک و بیان گفتار و نقش آنها	۴	۱۱/۷۶	۳	۲	۱	
۷	۷- شناخت انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار و زبان را همراه با اتیولوژی آنها	۴	۱۱/۷۶	۴	۴		

۸	۸- آشنایی با خدمات تیمی در ارائه خدمات گفتاردرمانی	۲	۲	۵/۹	۲
۹	۹- شناخت هویت حرفه ای آسیب شناسی گفتار و زبان	۲	۲	۵/۹	۲
۱۰	۱۰- شناخت مهارتها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان	۳	۳	۱۱/۷۶	۴
۱۱	۱۱- آشنایی با جایگاه آسیب شناسی گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور	۲	۲	۵/۹	۲

نام و امضای مدرس: دکتر امیر شیانی

نام و امضای مدیر گروه: دکتر امیر شیانی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر امیر شیانی

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳.۰۷.۰۵

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳.۰۷.۰۳

تاریخ تحویل: ۱۴۰۳.۰۶.۳۱